

กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ อำเภอค้อวัง ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง
จังหวัดยโสธร

คำนำ

การพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่เป็นการมุ่งเน้นการทำความเข้าใจระบบนิเวศการเกษตรทั้งหมดในพื้นที่เป้าหมายอย่างครอบคลุม ตั้งแต่ปัจจัยการผลิตไปจนถึงการตลาด แนวทางนี้ช่วยให้เราสามารถวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของปัญหา ระบุศักยภาพที่แท้จริง และออกแบบโครงการที่ตอบโจทย์ความต้องการของเกษตรกร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ได้อย่างตรงจุดแนวทางฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อแนะนำกระบวนการวิเคราะห์และจัดทำกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบ โดยจะนำเสนอขั้นตอนที่ชัดเจน ตั้งแต่การวางรากฐานข้อมูลสภาพทั่วไปของพื้นที่ การวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทานเกษตรเพื่อค้นหาปัญหาเชิงลึก การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อเลือกประเด็นที่ส่งผลกระทบสูงสุด ไปจนถึงการออกแบบและจัดทำข้อเสนอโครงการที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปสู่การปฏิบัติ และสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนได้จริง

ขอขอบคุณ หน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ทำเอกสารเล่มนี้ให้เป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

สำนักงานเกษตรอำเภอคูวัง

พ.ศ.๒๕๖๙

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
สารบัญตาราง	
สารบัญภาพ	
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๘
<u>ข้อมูลด้านกายภาพ</u>	
๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๘
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๘
๑.๒ อาณาเขต	๘
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๘
๒. ลักษณะภูมิประเทศ	๙
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๙
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๑๐
๒.๓ กลุ่มชุดดิน	๑๑
๓. ลักษณะภูมิอากาศ	๑๑
๓.๑ ฤดูกาล	๑๑
๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	๑๑
๔. เส้นทางคมนาคม	๑๒
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๑๒
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ	๑๒
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๒
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๑๒
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๑๓
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๔
<u>ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ</u>	
๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๑๕
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๑๖
<u>ข้อมูลด้านสังคม</u>	
๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร	๑๗
๑.๑ เกษตรกร	๑๗
๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร	๒๐

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	๒๗
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๒๗
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	๒๗
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๒๗
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๒๙
๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก	๓๐
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	๓๐
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๓๑
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๓๑
๒. การวิเคราะห์ Supply chain	๓๓
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๖
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	๓๖
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๘
บรรณานุกรม	๓๙

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงเขตการปกครอง	๙
๒	แสดงสรุปรูปเขตการปกครอง	๙
๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้	๑๐
๔	แสดงข้อมูลฤดูกาล	๑๑
๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี	๑๒
๖	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง	๑๓
๗	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก	๑๓
๘	แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๑๓
๙	แสดงข้อมูลบ่อบาดาล	๑๓
๑๐	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๔
๑๑	แสดงข้อมูลด้านพืช	๑๕
๑๒	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๕
๑๓	แสดงข้อมูลด้านประมง	๑๖
๑๔	แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๑๗
๑๕	แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๑๗
๑๖	แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	๑๗
๑๗	แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	๑๘
๑๘	แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	๑๘
๑๙	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๒๐
๒๐	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๒๐
๒๑	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๒๑
๒๒	แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๒๓
๒๓	แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	๒๔
๒๔	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๒๔
๒๕	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร	๒๕
๒๖	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	๒๕
๒๗	แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒๕

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่	๒๖
๒๙	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๒๗
๓๐	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าว	๒๘
๓๑	แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๘
๓๒	แสดงต้นทุนการผลิต	๓๐
๓๓	แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	๓๒
๓๔	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๓๒
๓๕	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ข้าว อำเภอค้อวัง	๓๓
๓๖	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๓๖
๓๗	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๘

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอ	๘
๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอ	๑๐
๓	แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ	๑๐
๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอ	๑๑
๕	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ	๑๔
๖	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๒๗
๗	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง)	๒๘
๘	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๙
๙	แสดงปฏิทินการเพาะปลูก	๓๐
๑๐	แสดงวิธีการตลาดอำเภอ	๓๑

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดยโสธร มีระยะทางห่างจากจังหวัดยโสธร ประมาณ ๖๘ กิโลเมตร และมีพื้นที่ทั้งหมด ๑๕๐ ตารางกิโลเมตร หรือเท่ากับ ๙๓,๗๕๐ ไร่

๑.๒ อาณาเขต

อำเภอค้อวัง มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี
- ทิศใต้ ติดต่อกับเขตอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตอำเภอรามัน จังหวัดศรีสะเกษ

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอ
(ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร,พ.ศ. ๒๕๖๙)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็นจำนวน ๑ เทศบาล ๔ อบต ๔ ตำบล ๔๕ หมู่บ้าน
- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาลตำบลค้อวัง จำนวน ๑ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๔ แห่ง

ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครอง

หมู่ที่ \ ตำบล	ตำบลค้อวัง	ตำบลฟ้าห่วน	ตำบลน้ำอ้อม	ตำบลกุดน้ำใส
๑	บ้านค้อวัง	บ้านฟ้าห่วน	บ้านศิริพัฒนา	บ้านกุดน้ำใส
๒	บ้านดงมะหรี	บ้านฟ้าห่วน	บ้านบากใหญ่	บ้านตูม
๓	บ้านหมากมาย	บ้านโพนเมือง	บ้านโพนแบง	บ้านแจนแลน
๔	บ้านเหล่าน้อย	บ้านโพนเมือง	บ้านศิริพัฒนา	บ้านดู่
๕	บ้านฉิววน	บ้านโพนเมือง	บ้านน้ำอ้อม	บ้านจานน้อย
๖	บ้านเปาะ	บ้านแช่	บ้านจานทุ่ง	บ้านบกน้อย
๗	บ้านสันติสุข	บ้านแช่	บ้านดวน	บ้านสังข์
๘	บ้านเหล่าน้อย	บ้านฟ้าห่วน	บ้านบกน้อย	บ้านดู่
๙	บ้านเปาะ	บ้านโพนเมือง	บ้านน้ำอ้อม	บ้านดงบัง
๑๐	บ้านดงมะหรี	-	บ้านศิริพัฒนา	บ้านตูม
๑๑	บ้านลำดวน	-	บ้านหนองป่อ	บ้านแจนแลน
๑๒	-	-	บ้านหนองซำ	บ้านกุดน้ำใส
๑๓	-	-	-	บ้านสังข์

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร, พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒ แสดงสรุปเขตการปกครอง

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	อบต	เทศบาลตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
ค้อวัง	๑๘,๗๒๕	๑	๑	๑๑	๒,๕๑๕
ฟ้าห่วน	๒๓,๗๔๒	๑	-	๙	๑,๔๗๒
น้ำอ้อม	๒๗,๘๔๐	๑	-	๑๒	๒,๐๑๔
กุดน้ำใส	๒๓,๘๔๐	๑	-	๑๓	๑,๕๓๒
รวม	๙๓,๗๕๐	๔	๑	๔๕	๗,๕๓๓

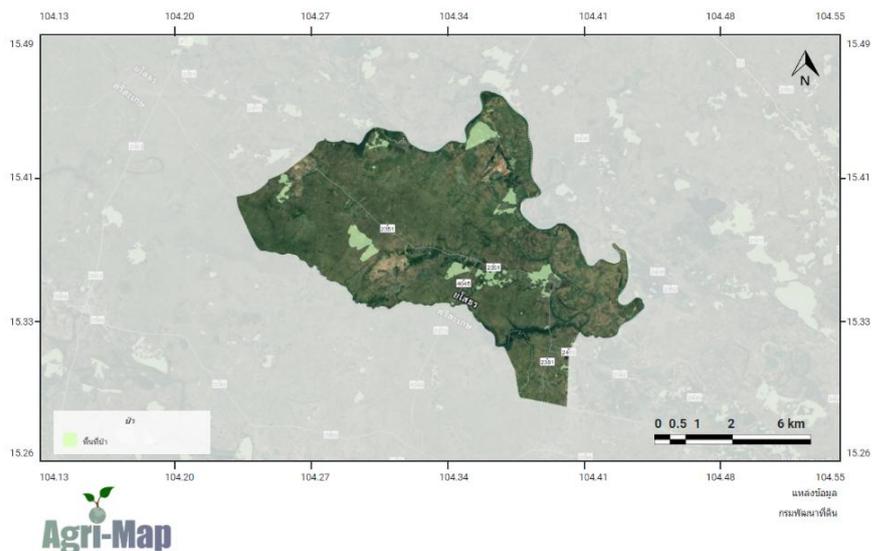
ที่มา : ที่ว่าการอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร, พ.ศ.๒๕๖๙

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

อำเภอค้อวัง มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบ ความสูงจากระดับน้ำทะเล ประมาณ ๑๑๔-๑๒๖ เมตร ลักษณะของดินเป็นดินปนทราย มีฝนตกชุกระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกันยายน โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ย ๑,๔๗๖.๔๐ มิลลิเมตรต่อปี และจำนวนวันที่ฝนตกเฉลี่ย ๘๔ วันต่อปี ช่วงระยะเวลาที่มีความแห้งแล้งมากคือระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายนของทุกปี พื้นที่ของอำเภอค้อวัง ส่วนใหญ่อยู่ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้ จำนวน ๓ ตำบล คือ ตำบลฟ้าห่วน ตำบลค้อวัง และตำบลน้ำอ้อม รวมพื้นที่ ๗๐,๖๒๗ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๕ ของพื้นที่ทั้งหมดของอำเภอ ส่วนพื้นที่ที่ไม่อยู่ในเขตพื้นที่ดังกล่าว คือ ตำบลกุดน้ำใส จำนวนพื้นที่ ๒๓,๑๒๓ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๕ ของพื้นที่ทั้งหมดของอำเภอ

แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอค้อวัง

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอ
(ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ.๒๕๖๘)

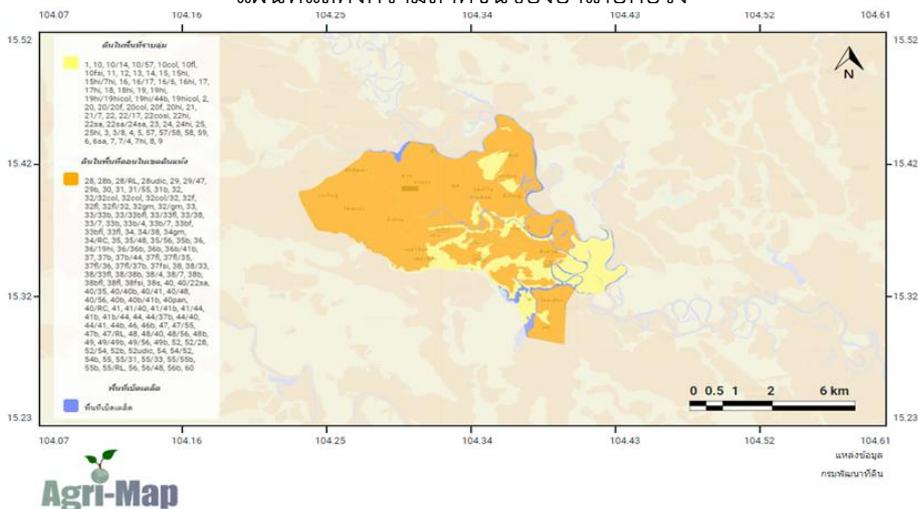
ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
ค้อวัง	๑๘,๗๒๕	๑,๒๗๐	๖.๗๘
ฟ้าห่วน	๒๓,๗๔๒	๘๕๐	๓.๕๘
น้ำอ้อม	๒๗,๘๔๐	๑,๑๒๘	๔.๐๕
กุดน้ำใส	๒๓,๘๔๐	๑,๗๑๗	๗.๒๐
รวม	๙๓,๑๔๗	๔,๙๖๕	๕.๓๓

ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ.๒๕๖๘

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

แผนที่แสดงความลาดชันของอำเภอค้อวัง

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ
(ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ.๒๕๖๘)

๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิต

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิตเฉลี่ย ๕ ปี

ปี	ปริมาณน้ำฝน รวมทั้งปี (มม.)	ปริมาณฝน เฉลี่ย (มม.)	จำนวนวัน ฝนตก (วัน)	เดือนที่ฝน สูงสุด	อุณหภูมิต (องศาเซลเซียส)		
					สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๖๓	๑,๔๓๘.๗๗	๑,๔๓๘.๗๗	๙๕	ส.ค.	๓๕.๗	๑๘.๔	๒๗.๕
๒๕๖๔	๑,๔๙๘.๒๖	๑,๔๙๘.๒๖	๑๐๐	ก.ย.	๓๕.๖	๑๘.๘	๒๗.๘
๒๕๖๕	๑,๘๖๐.๓๕	๑,๘๖๐.๓๕	๑๐๓	ส.ค.	๓๔.๗	๑๘.๙	๒๖.๓
๒๕๖๖	๑,๔๖๙.๑๕	๑,๔๖๙.๑๕	๑๐๑	ก.ย.	๓๕.๘	๑๘.๗	๒๘.๒
๒๕๖๗	๑,๕๕๘.๔๗	๑,๕๕๘.๔๗	๑๐๐	ส.ค.	๓๔.๒	๑๘.๘	๒๗.๔

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ, พ.ศ.๒๕๖๙

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอคือวัง มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางในการเชื่อมต่อขนส่งผลผลิตทางการเกษตร ดังนี้

ทางหลวงหมายเลข ๒๓๕๑ คือสายทาง พลไ้ว – แะโพนเมือง เป็นทางหลวงชนบทที่เชื่อมต่อระหว่างจังหวัดยโสธร (ผ่านอำเภอคือวัง) กับจังหวัดศรีสะเกษ (อำเภอราชีไศล) และอุบลราชธานี โดยมีช่วงเส้นทางหลักอยู่ที่ยโสธร มีจุดเริ่มต้นที่บ้านพลไ้ว และไปสิ้นสุดบริเวณแะโพนเมือง เป็นถนนที่สำคัญในการคมนาคมขนส่งผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียดดังนี้
ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือ

ทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้

-ทางหลวงหมายเลข ๒๓๕๑ เส้นทางระหว่าง พลไ้ว ถึง แะโพนเมือง ระยะทาง ๓๕.๒กิโลเมตร

-ทางหลวงหมายเลข ๔๐๔๕ เส้นทางระหว่างหมากมาย ถึง ราชีไศล ระยะทาง ๑๖ กิโลเมตร

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ (เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง)

แหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่มีการก่อสร้างเพื่อใช้ในการเกษตร แหล่งน้ำในการเกษตรที่สำคัญ คือ แม่น้ำชี ซึ่งไหลผ่านทางทิศตะวันตกของพื้นที่ที่เป็นเส้นกั้นระหว่าง เขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร กับอำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีตำบลกุดน้ำใส และตำบลฟ้าห่วน ไหลลงสู่แม่น้ำมูล จังหวัดอุบลราชธานี และมีแหล่งน้ำที่มีการสร้างขึ้นมามีอยู่เกือบทุกตำบล คือ อ่างเก็บน้ำ ๔ แห่ง หนองน้ำ ๕๐ แห่ง ทำนบเหมือง ฝาย ๒๑ แห่ง ลำห้วย ๑๑ แห่ง บ่อบาดาล ๘๑ แห่ง และบ่อน้ำตื้น ๒๓๔ แห่ง

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

๑) โครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ที่	ชื่ออ่าง/ประตูระบายน้ำ	ตำบล	ความจุที่ระดับน้ำสูงสุด (ล้าน ลบ.ม.)	ความจุที่ระดับน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
-	-	-	-	-	-

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก กรมชลประทาน,๒๕๖๙

๒) โครงการชลประทานขนาดเล็ก

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก

ที่	ตำบล	โครงการ						รวมปริมาณน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	รวมพื้นที่ได้รับประโยชน์ (ไร่)
		อ่างเก็บน้ำ	ท่อระบายน้ำ	ฝาย	ระบบส่งน้ำ	สถานีสูบน้ำ	รวม		
๑	กุดน้ำใส	-	-	-	-	๗	๗	๔๙	๙,๒๒๖
๒	น้ำอ้อม	-	-	-	๑	-	๑	-	๓,๕๔๒
๓	ฟ้าห่วน	๒	-	-	-	-	๒	๒.๘๖๙๘	๕๙๘

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก กรมชลประทาน,๒๕๖๙

๓) แหล่งน้ำอื่น ๆ

(๑) สระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (บ่อจิว ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร)

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

ที่	ตำบล	ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๘		รวม	
		ราย	บ่อ	ราย	บ่อ	ราย	บ่อ
๑	ค้อวัง	๔๖	๔๖	-	-	๔๖	๔๖
๒	ฟ้าห่วน	๑๓๐	๑๓๐	-	-	๑๓๐	๑๓๐
๓	น้ำอ้อม	๖๔	๖๔	-	-	๖๔	๖๔
๔	กุดน้ำใส	๙๘	๙๘	-	-	๙๘	๙๘
	รวม	๓๓๘	๓๓๘	-	-	๓๓๘	๓๓๘

ที่มา : ระบบบริหารจัดการข้อมูลแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๙

(๒) บ่อบาดาล

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลบ่อบาดาล

ที่	ตำบล	ด้านการเกษตร (บ่อ)	ด้านอุปโภค - บริโภค (บ่อ)	รวม (บ่อ)
๑	ค้อวัง	๑๘	-	๑๘
๒	ฟ้าห่วน	๔๙	-	๔๙
๓	น้ำอ้อม	๖	-	๖
๔	กุดน้ำใส	๘	-	๘
	รวม	๘๑	-	๘๑

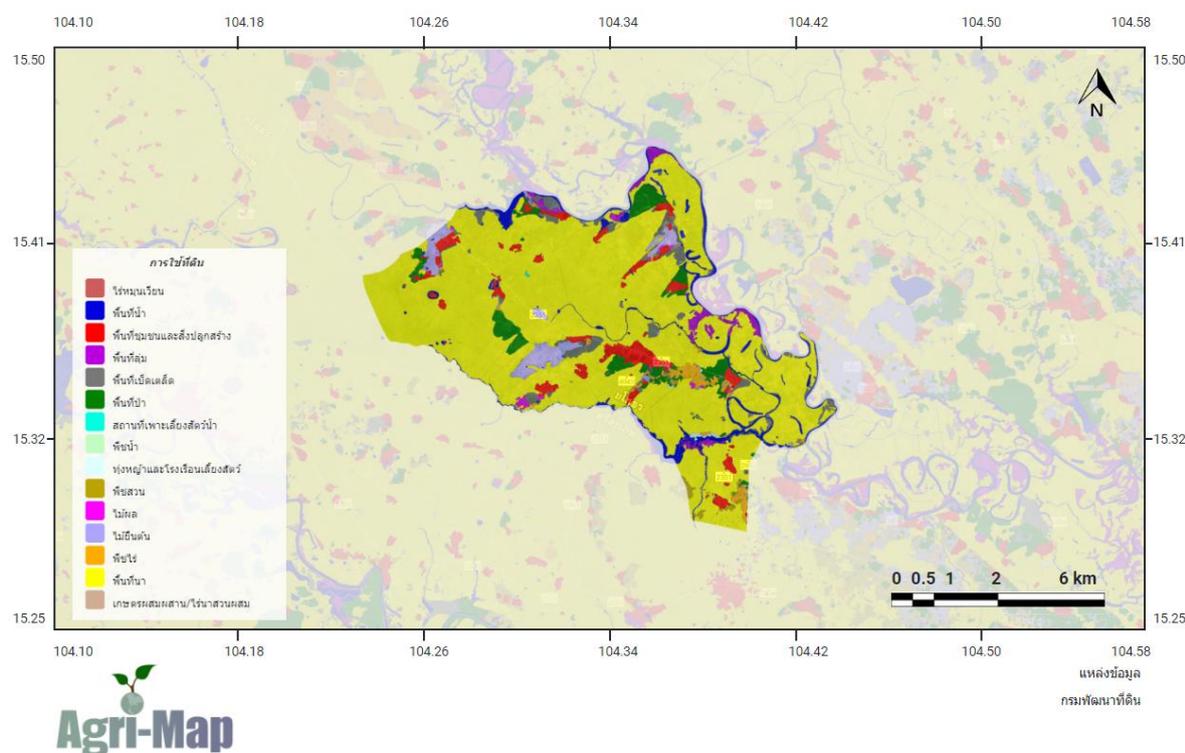
ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ.๒๕๖๙

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๔,๙๖๔.๘๐	๔.๑๓
พืชไร่	๑,๙๐๒.๙๓	๑.๕๘
ไม้ยืนต้น	๓,๕๒๘.๔๒	๒.๙๔
ไม้ผล	๔๐๒.๙๑	๐.๓๔
พืชสวน	๕๔๕.๒๒	๐.๔๕
พื้นที่นา	๙๑,๑๙๘.๙๐	๗๕.๘๘
พื้นที่น้ำ	-	-
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๒๑.๓๓	๐.๐๒
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๑๙๒.๑๕	๐.๑๖
พื้นที่ลุ่ม	๒,๑๓๘.๐๘	๑.๗๘
พื้นที่น้ำ	๕,๕๐๗.๖๑	๔.๕๘
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๕,๓๒๖.๕๖	๔.๔๓
พื้นที่เปิดเตล็ด	๔,๔๖๕.๕๔	๓.๗๒

แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอค้อวัง

ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ**๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ**

ประชากรอำเภอค้อวัง ประชากรมีอาชีพหลักคือ ปลูกข้าว มีพื้นที่การเกษตรจำนวน ๘๑,๕๕๔ ไร่ (ร้อยละ ๘๖.๙๙ ของพื้นที่อำเภอ) โดยอยู่พื้นที่ในเขตชลประทานร้อยละ ๑๒.๑๗

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลด้านพืช

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)							
		ข้าว (ไร่)	อ้อย โรงงาน (ไร่)	มันสำปะหลัง (ไร่)	ยางพารา (ไร่)	หอมแดง (ไร่)	ถั่วลิสง (ไร่)	พืชอื่นๆ (ไร่)	รวมพื้นที่การเกษตรทั้งหมด (ไร่)
ค้อวัง	๑๘,๗๒๕	๑๔,๙๕๘	-	๘๘	๑๑	๕๐	๒๐	-	๑๕,๑๒๗
ฟ้าห่วน	๒๓,๗๔๒	๒๐,๘๕๑	-	๗๓๕	๑๐	๑,๔๕๐	๔๐๕	-	๒๓,๔๕๑
กุดน้ำใส	๒๓,๔๔๓	๒๐,๙๑๖	-	๔๕	-	-	๓๐๐	-	๒๑,๒๖๑
น้ำอ้อม	๒๗,๘๔๐	๒๔,๘๒๗	-	๔	-	-	-	-	๒๔,๘๓๑
พื้นที่รวม	๙๓,๗๕๐	๘๑,๕๕๔	-	๘๓๗	๒๑	๑,๕๐๐	๗๒๕	-	๘๔,๖๖๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

ตำบล	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
ค้อวัง	๗๗๓	๒,๗๐๙	๐	๑๑๙	๑๙๒	๑๐,๐๐๗	๑,๗๖๗	-	-
ฟ้าห่วน	๓๔๒	๗๔๒	๐	๑๖๒	๑๓๘	๕,๓๔๗	๘๕๖	-	-
น้ำอ้อม	๖๕๒	๑,๐๗๑	๐	๑๙๒	๑๑๘	๑๓,๖๘๗	๑,๗๙๙	-	-
กุดน้ำใส	๖๖๑	๙๘๙	๐	๒๒๕	๕๓	๑๒,๒๗๖	๑,๒๑๐	-	-
รวมทั้งหมด	๒๔๒๘	๕,๕๑๑	๐	๖๙๘	๕๐๑	๔๑,๓๑๗	๕,๖๓๒	-	-

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอค้อวัง, พ.ศ.๒๕๖๘

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์แห่ง คือ
ชื่อโรงงาน.....ที่ตั้ง.....
- โรงงานฆ่าสัตว์ปีกมาตรฐานแห่ง คือ.....
ชื่อโรงงาน.....ที่ตั้ง.....
- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่.....จำนวน คือ.....
ชื่อฟาร์ม.....ที่ตั้ง.....

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

ตำบล	เกษตรกรรวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำสวยงาม	สัตว์น้ำอื่น ๆ
ค้อวัง	๕	-	-	-	๕	-	-
ฟ้าห่วน	๓๕	-	-	-	๓๕	-	-
น้ำอ้อม	๑๐	-	-	-	๑๐	-	-
กุดน้ำใส	๑๐	-	-	-	๑๐	-	-
รวมทั้งหมด	๖๐	-	-	-	๖๐	-	-

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอค้อวัง, พ.ศ.๒๕๖๙

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่ว่า ไม่มี)

ทุ่งกุลาร้องไห้ เป็นทุ่งใหญ่ของภาคอีสาน มีพื้นที่อยู่ในเขต ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดมหาสารคาม ร้อยเอ็ด ยโสธร ศรีสะเกษ และสุรินทร์ จำนวนพื้นที่ ๒,๑๐๗,๖๙๐ ไร่ เดิมมีชื่อว่า ทุ่งมหาหลง หรือ ทุ่งปู่ป่าหลาน ที่ได้ชื่อว่า “ทุ่งกุลาร้องไห้” นั้น ตำนานกล่าวว่า มีพ่อค้าชาวกุลาดินเร่ขายสินค้าผ่านเข้ามาในทุ่งกว้างแห่งนี้จนเมื่อยล้าไม่พ้นทุ่งกว้างแห่งนี้สักที ทุ่งนี้จึงมีชื่อว่า ทุ่งกุลาร้องไห้

การเพาะปลูกข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ คาดว่าเริ่มมีการเข้ามาปลูก หลังจากทางราชการมีการปรับปรุงพันธุ์ข้าวมะลิและรับรองพันธุ์ในปี ๒๕๐๒ ในชื่อพันธุ์ “ขาวดอกมะลิ ๑๐๕” ได้เริ่มดำเนินการอย่างกว้างขวางในปี ๒๕๒๔ โดยโครงการแลกเปลี่ยนพันธุ์ข้าว เน้นการเปลี่ยนพันธุ์ปลูกจากข้าวเหนียวเป็นข้าวเจ้า จึงทำให้ข้าวหอมมะลิมีการปลูกอย่างแพร่หลาย มีการพัฒนาพันธุ์ข้าวโดยส่งเสริมให้เกษตรกรเปลี่ยนพันธุ์ปลูกทุก ๓ ปี เพื่อให้พันธุ์ข้าวมีความบริสุทธิ์

สภาพการปลูกข้าวหอมมะลิที่อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ทำให้ปลูกได้เพียงปีละ ๑ ครั้ง เก็บเกี่ยวในช่วงฤดูหนาวที่มีอากาศหนาวเย็นและปราศจากฝน ประกอบกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เชื่อว่าพื้นที่มีน้ำ จะต้องระบายน้ำออกก่อนเก็บเกี่ยวข้าวประมาณ ๑๐ วัน จะทำให้ผลผลิตข้าวที่เก็บเกี่ยวได้ มีคุณภาพดี ข้าวสารมีเมล็ดใส และแครงข้าวสุกมีความหอมและนุ่ม รวมทั้งขบวนการแปรรูปที่ได้มาตรฐาน จึงทำให้ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ มีคุณภาพที่เป็นเอกลักษณ์แตกต่างจากข้าวหอมมะลิที่ผลิตจากแหล่งอื่นๆ จนเป็นที่ยอมรับของรับของผู้ค้าและผู้บริโภคภายในประเทศและต่างประเทศ

ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ (Thung Kula Rong-Hai Thai Hom Mali Rice : TKR) หมายถึง ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง และข้าวขาว ที่แปรรูปมาจากข้าวเปลือกพันธุ์ข้าวหอมที่ไวต่อช่วงแสง คือ พันธุ์ขาวดอกมะลิ ๑๐๕ และพันธุ์ กข ๑๕ ซึ่งปลูกใน พื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ ในฤดูนาปี และมีกลิ่นหอมตามธรรมชาติ ข้าวเปลือกมีสีฟาง เมล็ดข้าว ยาว เรียว และเมล็ดไม่มีหางข้าว เมล็ดข้าวที่ผ่านการสีแล้ว จะมีความเลื่อมมัน จมูกข้าวเล็ก เมื่อหุงแล้วจะมีกลิ่นหอมและนุ่ม มีความยาวมากกว่า ๗.๐ มิลลิเมตร สัดส่วนความยาวต่อความกว้าง มากกว่า ๓.๒ มีท้องไข่น้อยกว่าร้อยละ ๖

จำนวนพื้นที่ที่ปลูกข้าวทุ่งกุลาร้องไห้ในอำเภอค้อวัง มีพื้นที่ปลูกอยู่ทั้งหมด ๓ ตำบล ได้แก่ ตำบลน้ำอ้อม ตำบลค้อวัง และตำบลฟ้าห่วน มีพื้นที่จำนวน ๔๗,๖๓๐ ไร่ ปริมาณของผลผลิตเฉลี่ยปีละ ๔๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ ช่องทางการจำหน่ายราคากิโลกรัมละ ๕๕ บาท ขณะที่ข้าวหอมมะลิทั่วไปขายในราคากิโลกรัมละ ๖๕ บาท

ข้อมูลด้านสังคม**๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร****๑.๑ เกษตรกร****๑) ครั้วเรื้อนและประชากร**

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนครั้วเรื้อน และประชากร

ที่	ตำบล	ครั้วเรื้อนทั้งหมด	ครั้วเรื้อน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	ค้อวัง	๒,๕๑๕	๑,๒๙๕	๓,๓๙๑	๓,๕๓๒	๖,๙๒๕
๒	ฟ้าห่วน	๑,๔๗๒	๑,๓๘๙	๒๗๐๐	๒๗๕๕	๕๔๕๕
๓	กุดน้ำใส	๒,๐๑๔	๑,๒๗๑	๓๕๕๐	๓๖๘๐	๗๒๓๐
๔	น้ำอ้อม	๑,๕๓๒	๑,๒๙๐	๒,๔๕๗	๒๕๑๗	๔๙๗๔
รวม		๗,๕๓๓	๕,๒๕๔	๕,๘๒๘	๑๒,๔๘๔	๒๔,๕๘๔

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอค้อวัง ,พ.ศ.๒๕๖๙

๒) หัวหน้าครั้วเรื้อนเกษตรกรจำแนกตามอายุ

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนหัวหน้าครั้วเรื้อนจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	ครั้วเรื้อน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๑,๖๒๓	๓๐.๘๙
๕๖ - ๖๕ ปี	๑,๕๐๑	๒๘.๕๗
๔๖ - ๕๕ ปี	๑,๔๐๗	๒๖.๗๘
๓๖ - ๔๕ ปี	๕๑๕	๙.๘๐
๒๖ - ๓๕ ปี	๑๘๑	๓.๔๔
๑๘ - ๒๕ ปี	๒๗	๐.๕๑
รวม	๕,๒๕๔	๑๐๐

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๘

๓) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครั้วเรื้อน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นหลัก	๕,๑๐๗	๙๗.๒๐
ประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นรอง	๑๔๗	๒.๘๐
รวม	๕,๒๕๔	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, พ.ศ. ๒๕๖๘

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ตารางที่ ๑๗ แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๔,๗๕๖	๙๐.๗๙
อื่นๆ (ที่สาธารณประโยชน์, ทำพิธี)	๕๗๐	๘.๙๙
เช่า	๑๔	๐.๒๒
รวม	๕,๓๔๐	๑๐๐

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๘ แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๕,๕๕๕	๓๒๑	๑๒	๘๖๕	๕,๗๕๖

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๘

๖) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

รายได้/ครัวเรือน/ปี รายได้ส่วนใหญ่มาจากภาคเกษตรกรรม รวม ๓๑,๑๒๗,๓๖๖ บาท เฉลี่ย ๒๑,๑๗๕ บาท/ครัวเรือน/ปี รายได้นอกภาคเกษตรกรรม เช่น รับจ้างทำการเกษตร รับจ้างทั่วไปและเงินจากญาติที่ไปทำงานต่างจังหวัดและต่างประเทศ รวม ๑๕,๖๑๘,๓๐๐ บาท เฉลี่ย ๑๐,๑๕๔ บาท/ครัวเรือน/ปี รวมรายได้ภาคเกษตรกรรมและนอกภาคเกษตรกรรมของครัวเรือน ปีละ ๔๖,๗๔๕,๖๖๖ บาท เฉลี่ย ๓๐,๓๙๓ บาทต่อครัวเรือน/ปี

๗) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

จากการประเมินสถานะการเงินของแหล่งเงินกู้ พบว่าเกษตรกรหรือประชาชนในอำเภอค้อวังส่วนใหญ่พบว่าหนี้สินมากกว่ารายได้ โดยมีภาวะหนี้สินเฉลี่ย ๑๑๒,๔๕๐ บาทต่อครัวเรือน ซึ่งหนี้สินเหล่านี้เป็นเงินกู้จาก ธ.ก.ส. , สหกรณ์ , เอกชนและกองทุนหมู่บ้านต่างๆ ธนาคารพาณิชย์อื่นๆ ที่เกษตรกรกู้มาเพื่อใช้จ่ายในการผลิตทางการเกษตร การก่อสร้างบ้านพักที่อยู่อาศัย และเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปทำงานต่างจังหวัดหรือต่างประเทศ คือประเทศไต้หวัน และประเทศในแถบตะวันออกกลาง.

๘) ประเพณีและวัฒนธรรม

(๑) การนับถือศาสนา

ประชาชนและเกษตรกรตำบลค้อวังส่วนมากจะนับถือศาสนาพุทธ โดยมีการปฏิบัติธรรมและพิธีกรรมทางศาสนา เกี่ยวข้องกับประเพณีที่ถือปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ โดยมีพระสงฆ์เป็นผู้นำทางศาสนา มีคณะกรรมการวัดที่ร่วมการสร้างความเจริญของศาสนาด้านวัตถุ เช่น โบสถ์ ศาสนา กุฏิ ชุมประตู่ วัด ปัจจุบันอำเภอค้อวัง มีวัดทั้งหมด ๒๗ วัด ทุกวัดมีการดำเนินกิจของสงฆ์ และกิจกรรมทางศาสนาของพระพุทธศาสนิกชนเป็นประจำ โดยเฉพาะวันสำคัญของศาสนาและเทศกาลต่างๆ จะมีประชาชนมาร่วมทำบุญอย่างพร้อมเพียง

(๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

ประชากรในเขตอำเภอค้อวัง ส่วนใหญ่จะมีขนบธรรมเนียมประเพณีและพิธีกรรมสืบเนื่องติดต่อกันมานานจนถึงปัจจุบัน ตามความเชื่อทางพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมที่ดั่งงาม ซึ่งได้ปฏิบัติในชุมชนดังนี้

๒.๑ ประเพณีบุญข้าวจี ประเพณีบุญเดือนสามบุญข้าวจี กระทำกันในวันมาฆบูชา โดยการนำเอาข้าวเหนียวที่นึ่งสุกแล้ว ปั้นเป็นก้อนย่างไปให้แห้งกรอบ ทาด้วยไขผสมน้ำอ้อย ทำให้กรอบ ๓ ก้อน แล้วนำไปถวายพระที่วัด และมีการเสี่ยงทายโดยใช้ไขเรียกว่า บุญเบิกบ้าน เพื่อเสี่ยงทายความอุดมสมบูรณ์ในหมู่บ้านเสี่ยงทายฟ้าฝนตกต้องตามฤดูกาล

๒.๒ ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีบุญเดือนห้าการสงกรานต์ ซึ่งเป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทย ตอนเช้าจะมีการทำบุญตักบาตรที่วัด และวัดจะอัญเชิญพระพุทธรูปมาประดิษฐานไว้ศาลาวัด เพื่อให้ชาวบ้านได้สรงน้ำ ช่วงบ่ายจะมีการแห่ทางสงกรานต์รอบหมู่บ้าน พอเสร็จจากการแห่ทางสงกรานต์แล้ว จะเป็นพิธีรดน้ำดำหัว โดยเริ่มจากพระสงฆ์และผู้สูงอายุของชุมชน เพื่อขอพรให้เป็นสิริมงคลแก่ชีวิตและยังมีการสาดน้ำกันอย่างสนุกสนาน

๒.๓ ประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีบุญเดือนหก เป็นประเพณีที่สืบทอดกันมาแต่โบราณ มีความเชื่อว่าเป็นการขอฝนและบูชาพญาแถน ขอให้ดลบันดาลให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล การจัดงานจะประชาสัมพันธ์ไปยังหมู่บ้านใกล้เคียง เพื่อนำบั้งไฟมาแข่งกันประกวด การแข่งขันบั้งไฟสูงส่วนมาจะจัดสองวัน วันแรกจะประกวดบั้งไฟสวยงามพร้อมขบวนพ้อนรำจากหมู่บ้านต่างๆ วันที่สอง จะประกวดบั้งไฟขึ้นสูง ก่อนจะมีการแข่งขันกันนั้นจะมีการจุดบั้งไฟเสี่ยงทายก่อน ซึ่งเป็นการจุดเพื่อพยากรณ์ว่า ถ้าบั้งไฟขึ้นสูงปีนั้นฝนจะตกต้องฤดูกาล น้ำในนามีความอุดมสมบูรณ์ หลังจากนั้นจะเป็นการจุดบั้งไฟของคณะต่างๆ ถ้าบั้งไฟใครอยู่บนฟ้าและทำเวลาได้นานที่สุดเป็นผู้ชนะ ถ้าบั้งไฟใครไม่ขึ้นหรือแตกชาวบ้านจะช่วยกันห้ามเจ้าของคลุกโคลนตม เป็นที่สนุกสนาน

๒.๔ ประเพณีบุญผะเหวดและแห่พระ ประเพณีชาวบ้านได้ทำสืบทอดกันมาแต่สมัยโบราณ คือในตอนเช้าจะมีการทำบุญตักบาตรที่วัด หลังจากนั้นจะมีการตกแต่งเกวียนและอัญเชิญพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองออกไปยังคูแก้ว การแห่น้ำโดยคณะกองยาวและชาวบ้าน หลังจากนั้นก็จะมีการจุดบั้งไฟเสี่ยงทายโชคลาภและขอฟ้าขอฝนให้ตกต้องตามฤดูกาล เสร็จจากการเสี่ยงทายแล้วพระสงฆ์ฉันเพลเสร็จขบวนแห่พระก็จะเริ่มแห่เสร็จแล้วก็จะทำการอัญเชิญผะเหวด แล้วแห่มาจนถึงวัด ตลอดทางจะมีชาวบ้านสรงน้ำพระพุทธรูปและสรงน้ำกันอย่างสนุกสนานและได้

๒.๕ ประเพณีเดือนแปด มีประเพณีบุญเข้าพรรษาตรงกันวันแรม ๑ ค่ำ เดือนแปด ชาวบ้านนิยมบวชลูกหลานในช่วงเข้าพรรษา เพื่อให้ศึกษาพระธรรมวินัย และเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนาตามประเพณีตั้งแต่สมัยพุทธกาลภิกษุจะอยู่ประจำเป็นเวลา ๓ เดือน ตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถึง ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ในงานบุญเข้าพรรษาดอนเช้าจะมีการทำบุญตักบาตร ช่วงบ่ายมีการถวายผ้าอาบน้ำฝน ดอกไม้ธูปเทียนถวายนม น้ำตาล โอวัลติน เพื่อถวายเป็นพุทธบูชาในการจำพรรษาตลอด ๓ เดือน ตอนเย็นจะมีการทำวัดและเวียนเทียนโดยเจ้าอาวาสและญาติโยม

๒.๖ ประเพณีเดือนเก้าเดือนสิบ ประเพณีบุญข้าวสาก ข้าวประดับดิน ตรงกับวันเพ็ญเดือนสิบ เรียกว่าบุญเดือนสิบ เป็นการอุทิศส่วนกุศลให้ผู้ล่วงลับไปแล้ว ส่วนข้าวประดับดินจะเป็นการนำอาหารที่จัดไว้ไปแขวนตามต้นไม้ เพื่อเรียกวิญญาณให้มารับของกินในวันเดือนดับ การทำบุญข้าวสากจะเขียนชื่อพระภิกษุลงในบาตร ถ้าผู้ใดจับฉลากของพระภิกษุองค์ใดได้ ก็ให้นำมาถวายพระภิกษุองค์นั้น โดยเขียนชื่อผู้ล่วงลับไปแล้ว และข้าวสากที่ทำด้วยใบตองข้างในบรรจุอาหารคาวหวานข้างในแล้ว เย็บติดกัน นำมาถวายแต่พระภิกษุสงฆ์ เมื่อฉันเสร็จแล้วจะมีการฟังเทศน์ และกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลให้กับญาติผู้ล่วงลับไปแล้ว แล้วนำข้าวสากไปไว้ที่นา เพื่อให้เจ้านาหรือที่เรียกกันตาแอก ได้กินเป็นการเลี้ยงตาแอกให้ได้ข้าวงาม

๒.๗ ประเพณีบุญเดือนสิบเอ็ด ประเพณีเดือนสิบเอ็ดคือประเพณีออกพรรษา ในตอนเช้าชาวบ้านจะร่วมกันทำบุญตักบาตรที่วัด ตอนกลางคืนจะมีการถวายต้นปราสาทผึ้ง ซึ่งประกอบด้วยข้าวสาร เสือ ผึ้ง

ดอกไม้ธูปเทียน ในวันแรม ๑ ค่ำ จะมีการทำบุญตักบาตรเทโว โดยพระสงฆ์จะเวียน ๓ รอบ รอบที่ ๑ ตะป็น
ปัจจัย รอบที่ ๒ จะเป็นข้าวสารอาหารแห้ง รอบที่ ๓ จะเป็นข้าวสุก เมื่อครบสามรอบก็เป็นอันเสร็จพิธี

๒.๘ บุญเดือนสิบสอง ในเดือนสิบสอง จะมีประเพณีบุญกฐินเริ่มออกพรรษา คือ แรม ๑
ค่ำ เดือน ๑๑ ถึงวันเพ็ญเดือนสิบสอง ผู้ที่ต้องการจะทำบุญกฐินจะต้องเขียนฉลากจองวัดที่จะทอดถวาย โดยในปี
หนึ่งแต่ละวัดจะมีการรับกฐินได้เพียงหนึ่งครั้ง และเมื่อถึงวันทอดกฐินเจ้าภาพต้องเตรียม องค์กรกฐินให้พร้อม และ
นำถวายตามที่กำหนดไว้

๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
กุดน้ำใส	๑	๓๐	๙	๒๗๐	๑	๓๐	๑๕	๒๗๐	-	-	-	-
ค้อวัง	๑	๓๐	๔	๑๒๐	๑	๓๐	๑๖	๒๔๐	-	-	-	-
ฟ้าห่วน	๑	๓๐	๔	๑๒๐	๑	๓๐	๑๙	๓๘๐	-	-	-	-
น้ำอ้อม	๑	๓๐	๑๐	๓๐๐	๑	๓๐	๓๘	๑,๐๗	-	-	-	-
รวม	๔	๑๒๐	๒๗	๘๑๐	๔	๑๒๐	๘๘	๑,๙๖	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๒
เครื่องดื่ม	-
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๑๖
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๒
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	-
รวม	๒๐

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอค้อวัง, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านแจนแลน	๓	กุดน้ำใส	๒๕
วิสาหกิจชุมชนเกษตรผสมผสานบ้านจางน้อย	๕	กุดน้ำใส	๓๐
วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงและแปรรูปกบ บ้านศิริพัฒนา หมู่ ๑๐	๑๐	น้ำอ้อม	๒๐
วิสาหกิจชุมชนผลิตและรวบรวมผลผลิตทางการเกษตรน้ำอ้อม	๑๐	น้ำอ้อม	๑๐
วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโค-กระบือบ้านสันติสุข	๗	ค้อวัง	๑๐
วิสาหกิจชุมชนค้อวังธุรกิจ	๗	ค้อวัง	๑๐
วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ข้าวอินทรีย์บ้านแจนแลน	๑๑	กุดน้ำใส	๑๑๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคขุนบ้านดงมะหรี ม.๒	๒	ค้อวัง	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคขุนบ้านดงมะหรีหมู่๑๐	๑๐	ค้อวัง	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงไก่พื้นเมืองบ้านศิริพัฒนา	๑๐	น้ำอ้อม	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคนมตำบลฟ้าห่วน	๑	ฟ้าห่วน	๗
เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมอาชีพปลูกพืชฤดูแล้งฟ้าห่วน	๒	ฟ้าห่วน	๓๑๐
วิสาหกิจชุมชนปลูกพืชสมุนไพรเพื่อสุขภาพ	๓	ฟ้าห่วน	๑๕
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงวัวบ้านสันติสุข	๗	ค้อวัง	๗
วิสาหกิจชุมชนไร้ภูมิแจ่ม	๓	ค้อวัง	๗
เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ผู้ผลิตข้าวอินทรีย์บ้านดวน	๗	น้ำอ้อม	๓๕๒
วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์น้ำอ้อมยุคใหม่	๕	น้ำอ้อม	๗๓
วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรกรบ้านจางทุ่ง	๖	น้ำอ้อม	๔๑
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรทำเกษตรอินทรีย์น้ำอ้อม หมู่ ๙	๙	น้ำอ้อม	๗๔
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรกรบ้านตัว หมู่ ๔	๔	กุดน้ำใส	๑๒๔
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรกรบ้านตุม หมู่ ๒	๒	กุดน้ำใส	๔๓
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงปลาบ้านตัว หมู่ ๘	๘	กุดน้ำใส	๕๔
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอพรหมเข็ดเต้า หมู่ ๑ ค้อวัง	๑	ค้อวัง	๑๔
วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์บ้านเปาะ	๙	ค้อวัง	๗๒
วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ก้าวหน้าบ้านดวน	๗	น้ำอ้อม	๑๑
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงแจนแลน ม.๑๑	๑๑	กุดน้ำใส	๒๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปอาหารบ้านโพนเมือง หมู่๓	๓	ฟ้าห่วน	๓๓
วิสาหกิจชุมชนศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านผิ่ววน	๕	ค้อวัง	๑๕
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตแปรรูปข้าวอินทรีย์บ้านดวน	๗	น้ำอ้อม	๙
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงกบน้ำอ้อม	๑๐	น้ำอ้อม	๒๑
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงกระบือบ้านดวน หมู่ ๗	๗	กุดน้ำใส	๒๒
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงกระบือบ้านบากน้อย	๘	น้ำอ้อม	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านดงมะหรี หมู่ที่ ๑๐	๑๐	ค้อวัง	๑๓
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกรบ้านตุมหมู่ ๒	๒	กุดน้ำใส	๓๔

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำขนมกระหรีปีบ	๙	ค้อวัง	๑๐
วิสาหกิจชุมชนน้ำจิ้มหมูกระทะและน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็นบ้านค้อวัง	๑	ค้อวัง	๑๐
วิสาหกิจชุมชนสถาบันการเงินชุมชนบ้านฟ้าห่วน ต.ฟ้าห่วน	๒	ฟ้าห่วน	๕๒
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าวหอมมะลิ บ้านเปาะ หมู่ที่ ๙	๙	ค้อวัง	๒๓
วิสาหกิจชุมชนผลิตและจำหน่ายพันธุ์กล้าไม้ทั่วไป	๕	ค้อวัง	๑๕
วิสาหกิจชุมชนข้าวหอมไทย ๓๕๕๕	๕	ฟ้าห่วน	๒๓
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชผัก หมู่ ๔ ตำบลฟ้าห่วน	๔	ฟ้าห่วน	๑๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชผัก หมู่ที่ ๗ ตำบลฟ้าห่วน	๗	ฟ้าห่วน	๘๔
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชผัก หมู่ ๖ ตำบลฟ้าห่วน	๖	ฟ้าห่วน	๙๖
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมู่ที่ ๑ ตำบลกุดน้ำใส	๑	กุดน้ำใส	๑๘
วิสาหกิจชุมชนสตรีทอผ้า หมู่ที่ ๕ ตำบลน้ำอ้อม	๕	น้ำอ้อม	๓๐
วิสาหกิจชุมชนปุ๋ยอินทรีย์ศิริพัฒนา	๑๐	น้ำอ้อม	๖๐
วิสาหกิจชุมชนออมทรัพย์เพื่อการผลิตแฉนแลน หมู่ ๑๑	๑๑	กุดน้ำใส	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีพัฒนาผ้าไทยและแปรรูปหมากมาย	๓	ค้อวัง	๑๐
วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรก้าวหน้า "โพนเมืองพัฒนา ๓๔๕๙"	๙	ฟ้าห่วน	๓๙
วิสาหกิจชุมชนผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านจวนน้อย	๕	กุดน้ำใส	๑๔
วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตข้าวหอมมะลิปลอดภัย ม.๙ ต.น้ำอ้อม	๙	น้ำอ้อม	๑๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านจวนทุ่ง ค.ว ๔๓ หมู่ ๖	๖	น้ำอ้อม	๑๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์บ้านค้อวัง หมู่ ๑ บ้านผิ่ววน หมู่ ๕	๑	ค้อวัง	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์บ้านเปาะ	๙	ค้อวัง	๑๒
เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรรมยั่งยืนน้ำอ้อม	๑๐	น้ำอ้อม	๔๘๘
วิสาหกิจชุมชนบ้านจวนทุ่ง คว.๑๒๕	๖	น้ำอ้อม	๑๐
วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรอินทรีย์ หมู่ ๓,๕,๙ ตำบลน้ำอ้อม	๙	น้ำอ้อม	๑๓
วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรอินทรีย์บ้านศิริพัฒนา หมู่ ๑,๔,๑๐	๑๐	น้ำอ้อม	๑๔
วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรอินทรีย์ หมู่ ๖,๗,๘ ตำบลน้ำอ้อม	๗	น้ำอ้อม	๑๐
วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรอินทรีย์ปากใหญ่-หนองบ่อ-หนองชำ	๒	น้ำอ้อม	๑๓
วิสาหกิจชุมชนออมทรัพย์เพื่อพัฒนาอาชีพบ้านจวนทุ่ง	๖	น้ำอ้อม	๑๐
วิสาหกิจชุมชนศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนบ้านบากน้อย หมู่ ๘ ตำบลน้ำอ้อม	๘	น้ำอ้อม	๑๕
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเปาะ หมู่ ๙ ตำบลค้อวัง	๙	ค้อวัง	๔๐
วิสาหกิจชุมชนโรงเรียนขาวนาเกษตรกรอินทรีย์บ้านเหล่าน้อย หมู่ที่ ๘ ตำบลค้อวัง	๘	ค้อวัง	๒๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านบ้านเปาะ หมู่ ๖ ตำบลค้อวัง	๖	ค้อวัง	๒๒
วิสาหกิจชุมชนบ้านฟ้าห่วน หมู่ที่ ๑ ตำบลฟ้าห่วน	๑	ฟ้าห่วน	๗๖
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรฟ้าห่วน หมู่ที่ ๘ ตำบลฟ้าห่วน	๘	ฟ้าห่วน	๓๔
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมอาชีพปลูกพืชฤดูแล้งบ้านฟ้าห่วน หมู่ที่ ๒	๒	ฟ้าห่วน	๙๔
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรฟ้าห่วน หมู่ที่ ๑ ตำบลฟ้าห่วน	๑	ฟ้าห่วน	๒๗

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปอาหารบ้านฟ้าห่วน หมู่ที่ ๒	๒	ฟ้าห่วน	๑๖
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านฟ้าห่วน หมู่ที่ ๒	๒	ฟ้าห่วน	๓๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีบ้านแช่ หมู่ที่ ๗ ตำบลฟ้าห่วน	๗	ฟ้าห่วน	๑๕
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีบ้านแช่ หมู่ที่ ๖ ตำบลฟ้าห่วน	๖	ฟ้าห่วน	๓๔
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านโพนเมือง หมู่ที่ ๔ ตำบลฟ้าห่วน	๔	ฟ้าห่วน	๑๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านโพนเมืองหมู่ที่ ๙ ตำบลฟ้าห่วน	๙	ฟ้าห่วน	๒๔
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโพนเมือง หมู่ที่ ๕ ตำบลฟ้าห่วน	๕	ฟ้าห่วน	๑๔
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านบกน้อย หมู่ที่ ๖ ตำบลกุดน้ำใส	๖	กุดน้ำใส	๔๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านดงมะหรี หมู่ที่ ๑๐ ตำบลค้อวัง	๑๐	ค้อวัง	๒๑
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรผสมผสาน หมู่ที่ ๕ ตำบลกุดน้ำใส	๕	กุดน้ำใส	๑๑
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรลำดวน หมู่ที่ ๑๑ ตำบลค้อวัง	๑๑	ค้อวัง	๑๕
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโพนแบงสามัคคี หมู่ที่ ๓ ตำบลน้ำอ้อม	๓	น้ำอ้อม	๒๓
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดงมะหรี หมู่ที่ ๒ ตำบลค้อวัง	๒	ค้อวัง	๑๖
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสังข์ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลกุดน้ำใส	๑๓	กุดน้ำใส	๕๓
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านแจนแลนยุคใหม่ร่วมใจพัฒนา ตำบลกุดน้ำใส	๓	กุดน้ำใส	๑๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง,พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านฟ้าห่วน หมู่ ๒	๒	ฟ้าห่วน	๑๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านฟ้าห่วน หมู่ ๘	๘	ฟ้าห่วน	๑๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านโพนเมืองหมู่ ๙	๙	ฟ้าห่วน	๑๒
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโพนแบงสามัคคี	๓	น้ำอ้อม	๑๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสังข์หมู่๑๓	๑๓	กุดน้ำใส	๒๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านฟ้าห่วน หมู่ ๑	๑	ฟ้าห่วน	๒๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านดวน	๗	น้ำอ้อม	๑๒
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านโพนเมืองหมู่ ๓	๓	ฟ้าห่วน	๑๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโพนเมืองหมู่ ๕	๕	ฟ้าห่วน	๑๒
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรลำดวน	๑๑	ค้อวัง	๑๑
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบากใหญ่	๒	น้ำอ้อม	๑๑
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเปาะหมู่ ๖	๖	ค้อวัง	๑๙
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแจนแลนยุคใหม่ร่วมใจพัฒนา	๓	กุดน้ำใส	๑๑
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทุ่งทานตะวัน	๖	น้ำอ้อม	๑๑
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกุดน้ำใส หมู่ ๑	๑	กุดน้ำใส	๑๒

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านตุม หมู่ ๒	๒	กุดน้ำใส	๑๑
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดงมะหรี หมู่ ๑๐	๑๐	ค้อวัง	๑๗
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านศิริพัฒนา	๔	น้ำอ้อม	๒๔
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านสังข์(ศรีเมืองราษฎร์สามัคคี)	๑๓	กุดน้ำใส	๑๕
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านแซโพนเมือง	๕	ฟ้าห่วน	๒๒
กลุ่มยุวเกษตรกรยุวเกษตรกรตำบลกุดน้ำใส	๖	กุดน้ำใส	๑๕
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านโนนแบง	๓	น้ำอ้อม	๑๕
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านดงมะหรี	๑๐	ค้อวัง	๒๒
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเกษตรกรรมสูงวัยบ้านแจนแลน	๑๑	กุดน้ำใส	๑๕
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรกลุ่มส่งเสริมอาชีพเพาะกล้าไม้	๕	ค้อวัง	๑๒
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านดวน	๗	น้ำอ้อม	๑๒
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริมอาชีพปลูกพืชฤดูแล้งบ้านฟ้าห่วน	๒	ฟ้าห่วน	๓๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรปลูกถั่วลิสง	๑๓	กุดน้ำใส	๓๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเกษตรกรรมทำนาเหล่าน้อย	๔	ค้อวัง	๓๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง,พ.ศ.๒๕๖๔

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มเกษตรกรทำน่าน้ำอ้อม	๓	น้ำอ้อม	๓๐
กลุ่มเกษตรกรทำนาฟ้าห่วน	๖	ฟ้าห่วน	๒๕
กลุ่มเกษตรกรทำนาค้อวัง	๔	กุดน้ำใส	๒๕
กลุ่มเกษตรกรทำนาพัฒนา (คสภ.) ค้อวัง	๒	กุดน้ำใส	๓๐

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดยโสธร,พ.ศ.๒๕๖๘

๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฎิรูป	
กุดน้ำใส	-	๔	๑	๑	๑	๑	-	-	-
ค้อวัง	-	๕	๑	๑	๑	-	-	-	-
ฟ้าห่วน	-	๓	๒	๑	๑	-	-	-	-
น้ำอ้อม	๑	๕	๑	๑	๑	-	๑	-	๑
รวม	๑	๑๗	๕	๔	๔	๑	๑	-	๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, พ.ศ.๒๕๖๔

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตารางที่ ๒๕ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบุญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
กุดน้ำใส	-	๑	๑	๑	๑๓	๑๓	-	-	-
ค้อวัง	๑	๒	๑	๑	๑๑	๑๑	-	-	-
ฟ้าห่วน	-	๑	๑	๑	๙	๙	-	-	-
น้ำอ้อม	๑	๑	๑	๑	๑๒	๑๒	-	-	-
รวม	๒	๕	๔	๔	๔๕	๔๕	-	-	-

หมายเหตุ : อาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, ๒๕๖๘

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอค้อวัง มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน จำนวน ๔ คน

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้าน

ตำบล	จำนวน (ราย)	องค์ความรู้ด้าน
กุดน้ำใส	๑๓	เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่
ค้อวัง	๑๑	เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่
ฟ้าห่วน	๙	เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่
น้ำอ้อม	๑๒	ด้านเกษตรอินทรีย์/เศรษฐกิจพอเพียง
รวม	๔๕	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ที่	ชื่อศูนย์ (ลำดับที่ ๑ ศูนย์หลัก ลำดับถัดไป ศูนย์เครือข่าย)	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๑	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๐	น้ำอ้อม
๒	วิสาหกิจชุมชนสตรีทอผ้า หมู่ ๕ ตำบลน้ำอ้อม	ศูนย์เรียนรู้ด้านหม่อนไหม	๕	น้ำอ้อม
๓	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านบักน้อย	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๘	น้ำอ้อม

ที่	ชื่อศูนย์ (ลำดับที่ ๑ ศูนย์หลัก ลำดับถัดไป ศูนย์เครือข่าย)	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้ง	
			หมู่	ตำบล
๔	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน ตำบลค้อวัง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๘	ค้อวัง
๕	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์บ้านดงมะหรี	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน	๑๐	ค้อวัง
๖	วิสาหกิจชุมชนผลิตและจำหน่ายกล้วยไม้ทั่วไป	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น	๕	ค้อวัง
๗	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านเหล่าน้อย	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๘	ค้อวัง
๘	ศูนย์เรียนรู้การผลิตถั่วลิสง	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๒	ฟ้าห่วน
๙	ศูนย์เรียนรู้การผลิตหอมแดง	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๗	ฟ้าห่วน
๑๐	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านจางน้อย	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	กุดน้ำใส
๑๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสังข์ หมู่ ๑๓	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร	๑๓	กุดน้ำใส
๑๒	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงกระบือบ้านดวน หมู่ ๗	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๗	น้ำอ้อม
๑๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงกบกลุ่มน้ำอ้อม	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๑๐	น้ำอ้อม
๑๔	ศูนย์กิจกรรมธรรมชาติศรีโสธรพัฒนา	ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน	๕	กุดน้ำใส
๑๕	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรบ้านจางทุ่ง หมู่ ๖	อื่นๆ	๖	น้ำอ้อม
๑๖	ศูนย์เรียนรู้บ้านสวนริมดง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	ค้อวัง
๑๗	ศูนย์เรียนรู้โฮมฮัก	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	ฟ้าห่วน
๑๘	ศูนย์เรียนรู้โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ โคก หนอง นา โมเดล	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๓	กุดน้ำใส

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, พ.ศ. ๒๕๖๙

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๘ กลุ่ม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวน พื้นที่ (ไร่)
๑	ฟ้าห่วน	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ ๑	ข้าว	๒๔๐	๑,๓๗๐
๒	ฟ้าห่วน	แปลงใหญ่หอมแดง หมู่ ๔	หอมแดง	๒๖๕	๑,๕๐๐
๓	ฟ้าห่วน	แปลงใหญ่ถั่วลิสง หมู่ ๒	ถั่วลิสง	๑๒๙	๓๔๐
๔	ค้อวัง	แปลงใหญ่ข้าวหมู่ ๘	ข้าว	๑๕๐	๑,๐๘๙
๕	กุดน้ำใส	แปลงใหญ่ถั่วลิสง หมู่ ๗,๑๓	ถั่วลิสง	๕๐	๔๐๐.๒๕
๖	กุดน้ำใส	แปลงใหญ่ข้าวอินทรีย์หมู่ ๑๑	ข้าวอินทรีย์	๗๓	๕๒๘.๕๐
๗	น้ำอ้อม	แปลงใหญ่ข้าวอินทรีย์หมู่ ๗	ข้าวอินทรีย์	๙๘	๑,๓๑๐
๘	น้ำอ้อม	แปลงใหญ่ข้าวอินทรีย์ หมู่ ๑๐	ข้าวอินทรีย์	๕๖๐	๑๑,๐๑๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, พ.ศ.๒๕๖๙

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้าข้าว

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

[] น้ำฝน [] ชลประทาน [] บ่อน้ำบาดาล [] แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

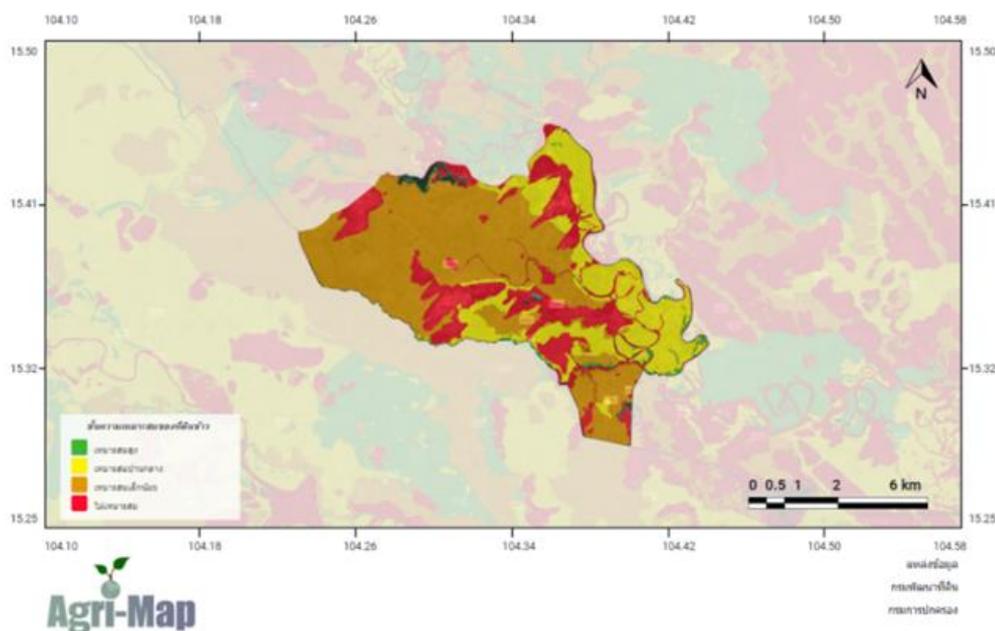
๑) เขตความเหมาะสม

ตารางที่ ๒๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอค้อวัง	๑,๖๒๓.๖๕	๓๐,๔๑๙.๓๓	๕๙,๓๑๕.๕๕	๒๗,๐๓๑.๖	๑๑๘,๓๘๙.๕๕
ค้อวัง	๒๙๒.๕๖	๕,๐๑๕.๓๓	๘,๗๑๖.๕๕	๘,๙๙๓.๖๐	๒๓,๐๑๘.๐๔
ฟ้าห่วน	๑,๒๗๗	๑๕,๘๙๔	๘,๘๖๑	๗,๒๔๗	๓๓,๒๗๙.๙๐
กุดน้ำใส	๕๓.๐๙	๙,๕๑๐	๑๔,๒๖๙	๗,๐๘๒	๓๐,๙๑๔.๒๙
น้ำอ้อม	-	-	๒๗,๔๖๙	๓,๗๐๙	๓๑,๑๗๘.๓๒

ที่มา: ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนที่แสดงเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว

ภาพที่ ๖ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว

(ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ. ๒๕๖๘)

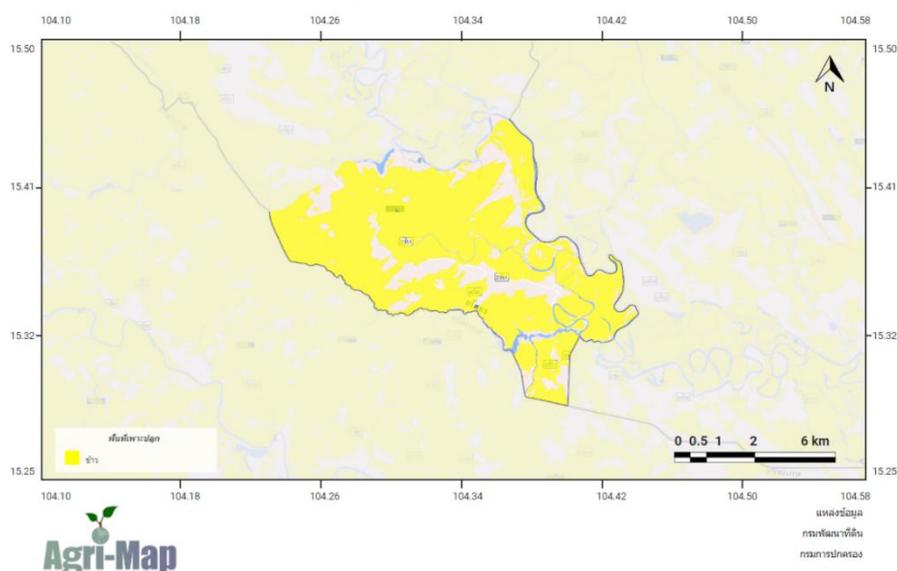
๒) พื้นที่ปลูกข้าว

ตารางที่ ๓๐ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าว

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ฟ้าห่วน	๑,๓๙๘	๒๐,๘๕๑	๑๐,๒๑๙	๕,๒๔๒.๓	๕๑๓
กุดน้ำใส	๑,๒๗๑	๒๐,๙๑๖	๑๘,๖๘๘.๕๐	๑๑,๕๑๒.๑	๖๑๖
น้ำอ้อม	๑,๒๙๐	๒๔,๘๒๗	๒๔,๘๒๗	๑๓,๑๕๔.๑	๕๒๙.๘๓
ค้อวัง	๑,๒๙๕	๑๔,๙๖๐	๑๔,๕๐๘.๒๕	๗,๓๑๒.๒	๕๐๔
รวม	๕,๒๕๔	๘๑,๕๕๔	๖๘,๒๔๒.๗๕	๓๗,๒๒๐.๗	๕๔๐.๗๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง พ.ศ. ๒๕๖๙

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร

ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง)

(ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก , พ.ศ. ๒๕๖๘)

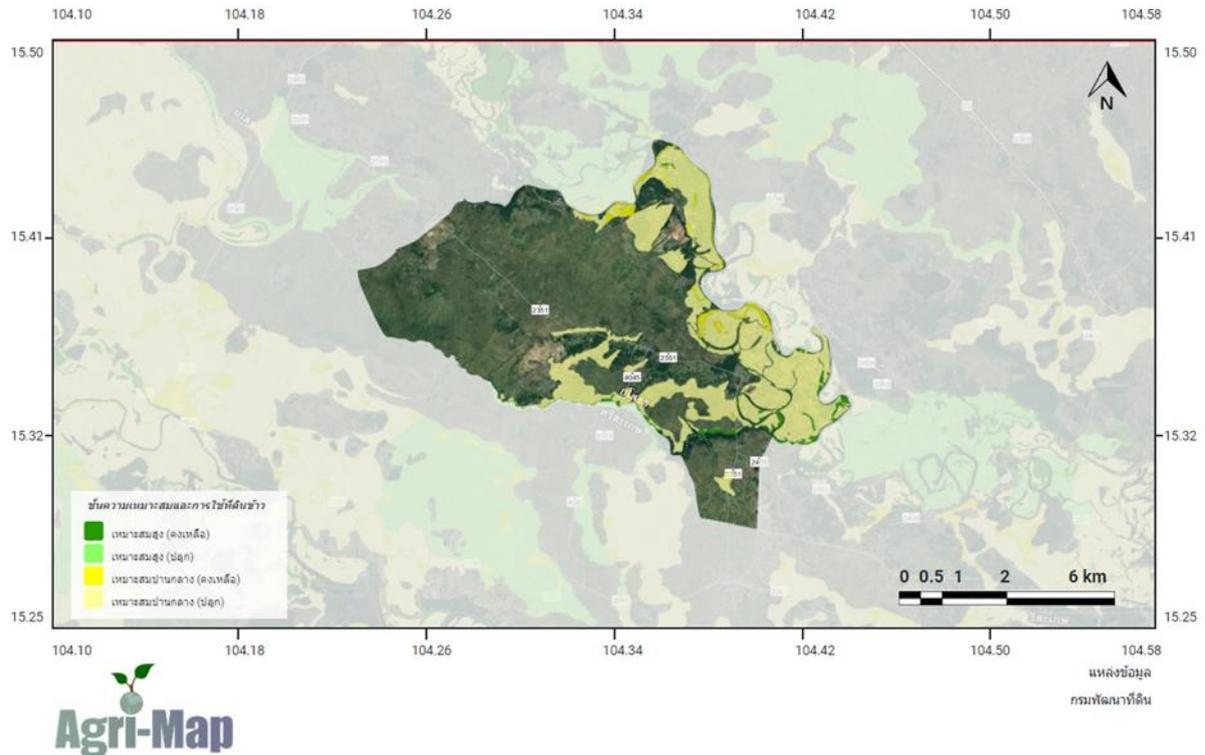
(๓) พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				รวมพื้นที่ทั้งหมด
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	
รวมอำเภอค้อวัง	๑,๖๒๒.๔๕	๒,๑๔๑.๘๒	๒๘,๒๗๗.๑๕	-	๓๒,๐๔๑.๔๒
ค้อวัง	๒๙๓	๓๒.๓	๔,๙๘๓.๐๓	-	๕,๓๐๘.๓๖
ฟ้าห่วน	๑,๒๗๖.๘๐	๘๖๔.๒๒	๑๕,๑๗๐.๙๒	-	๑๗,๓๑๑.๙๔
น้ำอ้อม	-	-	-	-	-
กุดน้ำใส	๕๓.๐๙	๑,๒๔๕	๘,๒๖๔	-	๙,๕๖๒.๖๑

ที่มา: ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก , พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอคว้ง

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม
(ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก , พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

๑) การใช้พันธุ์ดีเพื่อลดต้นทุนการผลิต ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวที่ผ่านกระบวนการคัดเมล็ดพันธุ์

๒) การเตรียมดิน

- การเตรียมดินเพื่อการเพาะปลูก โดยการไถเตรียมดินกำจัดวัชพืช
- การไถกลบตอซังข้าว
- การไถกลบพืชปุ๋ยสด

๓) การปลูก ปลูกตามฤดูกาล เช่น ข้าว ช่วงเดือน พ.ค.- มิ.ย. (ข้าวนาหว่าน) ก.ค.- ส.ค. (ข้าวนาดำ)

๔) ระบบการให้น้ำ

- อาศัยน้ำฝน
- จุดสูบน้ำด้วยไฟฟ้า
- สูบน้ำบาดาล

๕) การดูแลรักษา การกำจัดวัชพืช โรคและแมลงศัตรูพืช การใส่ปุ๋ย/ฮอร์โมน ในช่วงเวลาที่พืชต้องการ

๖) การใส่ปุ๋ย ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยเคมี/ปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ

๗) การเก็บเกี่ยว เก็บเกี่ยวในช่วงเวลาที่เหมาะสม นิยมใช้รถเกี่ยวนาดข้าว

๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว บรรจุในสถานที่บรรจุที่เหมาะสม

๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู ใช้การป้องกันกำจัดโรคศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน (IPM)

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอค้อวัง มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว					← Δ →						← ▽ →	

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

Δ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูก

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

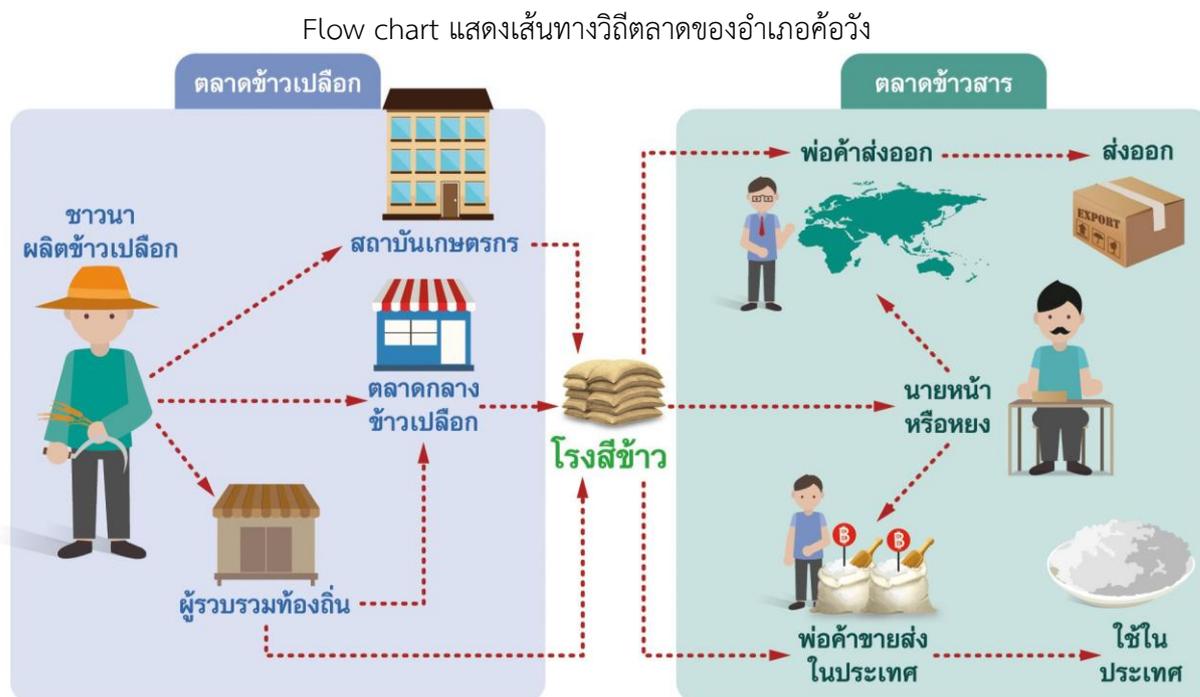
ตารางที่ ๓๒ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๘

รายการ (ตัวอย่าง)	ในเขตชลประทาน		นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ	
ไถตะ (ตัวอย่างกิจกรรม)	-	-	ไถกำจัดวัชพืช, ไถกลบตอซังข้าว, ไถกลบปุ๋ยพืชสด	300 บาท/ไร่		
ไถแปร	-	-	ไถหว่าน	350 บาท/ไร่		
พันธุ์ข้าว	-	-	ข้าวดอกมะลิ 105, กข 6	750 บาท/ไร่		
ปลูก (จ้างหว่าน)	-	-	หว่าน/ปักดำ	200 บาท/ไร่		
ปุ๋ย	-	-	ปุ๋ยรองพื้น, ปุ๋ยแต่งหน้า, ปุ๋ยคอก	1,300 บาท/ไร่		
ค่าแรงใส่ปุ๋ย/พ่นสารเคมี	-	-	-	150 บาท/ไร่		
ค่ายา/สารชีวภัณฑ์/เคมี	-	-	-	200 บาท/ไร่		
ค่าจ้างป้องกันและกำจัดวัชพืช	-	-	-	300 บาท/ไร่		
เก็บเกี่ยว	-	-	-	550 บาท/ไร่		
ค่าขนส่ง	-	-	-	100 บาท/ไร่		
รวม				4,200 บาท/ไร่		

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, พ.ศ.๒๕๖๘

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

ภาพที่ ๑๐ แสดงวิธีการตลาดข้าวอำเภอ
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

มีแหล่งรับซื้อ รวม ๔ แห่ง

- อยู่ในหมู่ที่ ๑ ตำบล ค้อวัง จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๓ ตำบล ค้อวัง จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๕ ตำบล ค้อวัง จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๑๐ ตำบล น้ำอ้อม จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๙ ตำบล น้ำอ้อม จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๑๑ ตำบล กุดน้ำใส จำนวน ๑ แห่ง

มีโรงงานแปรรูปข้าว รวม ๑ แห่ง

- อยู่ในหมู่ที่ ๑๐ ตำบล ตำบล น้ำอ้อม จำนวน ๑ แห่ง

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๑) เกษตรกร

มีเกษตรกรผู้ปลูกในอำเภอจำนวน ๕,๒๔๔ ราย และมีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ จำนวน ๔ ราย มีความรู้ ความชำนาญ องค์กรความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๓ แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่

ที่	หมู่	ตำบล	ประเภท	องค์ความรู้โดดเด่น
๑	๘	ค้อวัง	การผลิตข้าวอินทรีย์	ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลิตให้มีคุณภาพ
๒	๕	กุดน้ำใส	การผลิตข้าว	ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลิตให้มีคุณภาพ
๓	๑	ฟ้าห่วน	โรคและแมลงศัตรูพืช	ป้องกันกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน
๔.	๑๐	น้ำอ้อม	การผลิตข้าวอินทรีย์และการแปรรูป	ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลิตให้มีคุณภาพ การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) องค์กรเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ ๓๔ แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

องค์กรเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	ชื่อกลุ่ม
ศพก.	๗	- ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอค้อวัง - ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านบากน้อย - ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านเหล่าน้อย - ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านจานน้อย - ศูนย์เรียนรู้บ้านสวนริมตง - ศูนย์เรียนรู้โฮมฮัก - ศูนย์เรียนรู้โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ โคก หนอง นาโมเดล
แปลงใหญ่	๕	- แปลงใหญ่ข้าว หมู่ ๑ ต.ฟ้าห่วน - แปลงใหญ่ข้าว หมู่ ๘ ต.ค้อวัง - แปลงใหญ่ข้าวอินทรีย์ หมู่ ๑๑ ต.กุดน้ำใส - แปลงใหญ่ข้าวอินทรีย์ หมู่ ๗ ต.น้ำอ้อม - แปลงใหญ่ข้าวอินทรีย์ หมู่ ๑๐ ต.น้ำอ้อม
วิสาหกิจชุมชน	๗	- วิสาหกิจชุมชนเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านแจนแลน - วิสาหกิจชุมชนผลิตและรวบรวมผลผลิตทางการเกษตรน้ำอ้อม - วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ข้าวอินทรีย์บ้านแจนแลน - เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ผู้ผลิตข้าวอินทรีย์บ้านดวน - เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรรมยั่งยืนน้ำอ้อม - วิสาหกิจชุมชนศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนบ้านบากน้อย หมู่ ๘ ตำบลน้ำอ้อม - วิสาหกิจชุมชนโรงเรียนชาวนาเกษตรอินทรีย์บ้านเหล่าน้อย หมู่ที่ ๘ ตำบลค้อวัง

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๓๕ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ข้าว อำเภอค้อวัง

	ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง	
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	<p>๑. ที่ตั้ง มีจุดรวบรวมผลผลิตทางการเกษตร โดยสถาบันเกษตรกรกลุ่มแปลงใหญ่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน</p> <p>๒. การคมนาคม ขนส่งจากฟาร์มสู่จุดรวบรวมหรือโรงงานแปรรูปซึ่งอยู่ในพื้นที่</p> <p>๓. ศักยภาพการจัดเก็บยังไม่เพียงพอ เนื่องจากผลผลิตมีจำนวนมาก เกือบเกี่ยวพร้อมกัน จึงทำให้ศักยภาพการจัดเก็บไม่เพียงพอ</p>	<p>๑. ตลาดของผลผลิตสินค้าข้าวจะมีการส่งให้กับพ่อค้าคนกลางจำหน่ายต่อ และส่วนหนึ่งมีกลุ่มเกษตรกรที่แปรรูปส่งออกเอง Modern Trade รวบรวมส่งออกต่างประเทศ</p> <p>๒. การขนส่งส่วนใหญ่จะเป็นพ่อค้าคนกลางดำเนินการขนส่ง</p> <p>๓. ในพื้นที่ของอำเภอค้อวังไม่มีศูนย์กระจายสินค้า หรือตลาดกลางรองรับ</p>	
	ปัญหา Pain point	<p>ในพื้นที่การเกษตรมีความเหมาะสมต่อการปลูกข้าวน้อย</p> <p>พื้นที่การเกษตรเป็นพื้นที่ลุ่ม ทำให้เกิดน้ำท่วมซ้ำซากแทบทุกปี และเป็นพื้นที่รองรับมวลน้ำที่ไหลมาจากอำเภออื่นๆ</p>	<p>ในพื้นที่อำเภอค้อวัง มีศักยภาพการจัดเก็บยังไม่เพียงพอ</p> <p>เนื่องจากผลผลิตมีจำนวนมาก เกือบเกี่ยวพร้อมกัน จึงทำให้ศักยภาพการจัดเก็บไม่เพียงพอ</p>	<p>เกษตรกรขาดการรวมกลุ่มกันเพื่อต่อรองราคาของผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งส่วนใหญ่จะจำหน่ายให้พ่อค้าคนกลาง ไม่สามารถกำหนดราคาได้</p>
	แนวทาง/ App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	<p>ปรับเปลี่ยนพื้นที่จากพื้นที่ปลูกข้าวเป็นพืชชนิดอื่น เช่น มันสำปะหลัง ปลูกไม้ผล ทำเกษตรผสมผสาน สำหรับเกษตรกรที่ปลูกข้าว อาจจะปลูกข้าวอายุสั้น ข้าวไม่ไวต่อช่วงแสง เพื่อให้เกี่ยวเกี่ยวผลผลิตก่อนที่จะเกิดน้ำท่วม ป้องกันไม่ให้ผลผลิตเสียหายได้</p>	<p>กลุ่มเกษตรกรอาจจะขอสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ หรือการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินเพื่อลงทุนในด้านศักยภาพการจัดเก็บผลผลิตทางการเกษตรเพื่อที่จะรวบรวมแปรรูปจัดจำหน่ายต่อไป</p>	<p>เกษตรกรจะต้องมีการรวมกลุ่มกัน และจะต้องมีมาตรฐานข้าวให้เป็นปัจจุบันและเป็นมาตรฐานที่ตลาดมีความต้องการ เพื่อให้มีความน่าเชื่อถือ รวมทั้งมีอำนาจในการต่อรองการจำหน่ายผลผลิตได้</p>

	ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
สถานการณ์ปัจจุบัน	<p>๑.เกษตรกรส่วนใหญ่ที่ปลูกข้าว เป็นเกษตรกรที่สูงอายุ มีพื้นที่ปลูกข้าวมาก และมีหนี้สินมากเช่นเดียวกัน และเกษตรกรบางรายขาดความรู้ทักษะด้านการเกษตร</p> <p>๒.แรงงานด้านการเกษตรขาดแคลน ส่วนใหญ่จะใช้เวลาในการจ้างการทำงานการเกษตร</p> <p>๓.ภายในพื้นที่มีร้านค้าทางการเกษตรจำหน่ายปัจจัยการผลิต โดยไม่มีการผูกขาด ขึ้นอยู่กับความต้องการของเกษตรกรที่จะเลือกซื้อ</p> <p>๔.มีการรวมกลุ่มของกลุ่มแปลงใหญ่ กลุ่มเกษตรกรที่เข้มแข็ง ๑ กลุ่มที่สามารถบริหารจัดการตั้งแต่กระบวนการผลิตจนถึงการแปรรูปการตลาดเองได้</p>	<p>๑.มีการรวบรวมผลผลิตโดยกลุ่มเกษตรกรหลักๆมี ๑ กลุ่ม แต่ต้องเป็นสมาชิกและทำตามกฎ และมาตรฐานของกลุ่มกำหนด มีพ่อค้าคนกลาง มีสหกรณ์ ๑ แห่งที่รับซื้อผลผลิต</p> <p>๒.มีผู้ประกอบการที่เป็นกลุ่มเกษตรกร ๑ กลุ่ม ซึ่งเกิดจากการรวบรวมกันจนจัดตั้งเป็นบริษัท รับซื้อผลผลิตจากสมาชิกแปรรูปและจำหน่ายเอง</p> <p>๓.ทักษะทางด้านแรงงานในโรงงานแปรรูป และการควบคุมคุณภาพของผลผลิตมีมาตรฐานและปลอดภัย</p>	<p>๑.การจำหน่ายผลผลิตส่วนใหญ่ในพื้นที่ที่จะจำหน่ายให้พ่อค้าคนกลาง และพ่อค้าคนกลางดำเนินการจำหน่ายต่อ แต่ก็มีเพียงกลุ่มเกษตรกรกลุ่มเดียวที่จัดจำหน่ายผลผลิตเองทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>๒.ผู้บริโภคในปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะต้องการผลผลิตที่ดีมีคุณภาพเชื่อถือได้ มีมาตรฐานรับรอง</p> <p>๓.ผู้ที่มีบทบาทในการกำหนดราคารับซึ่งจะเป็นพ่อค้าคนกลาง ซึ่งทำให้เกษตรกรไม่มีอำนาจในการต่อรองราคาสินค้า</p> <p>๔.การทำตลาดรวบรวมกลุ่มกันที่เป็นแบบบูรณธรรมมีเพียง ๑ กลุ่มที่สามารถกำหนดราคาสินค้าเองได้</p>
มิติคน ปัญหา Pain point	<p>เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุมาก จำเป็นต้องจ้างแรงงานเครื่องจักรกลในการทำงานการเกษตร รวมทั้งขาดแรงงานในพื้นที่เนื่องจากวัยทำงานเข้าไปทำงานในเมืองหลวง เนื่องจากทำการเกษตรขาดทุนไม่ได้กำไร และเกษตรกรมีความเชื่อเรื่องการปฏิบัติแบบเดิม แบบเดิม ซึ่งมองว่าไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานข้าวได้ เช่น มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ซึ่งมองว่าถ้า ปฏิบัติผลผลิตจะได้น้อย ไม่คุ้มค่าหรือไม่ได้ผลผลิตเลย ซึ่งเกษตรกรไม่เปิดใจยอมรับ</p>	<p>เกษตรกรมีการรวบรวมกันน้อยมาก ทำให้ไม่มีความเข้มแข็ง จึงทำให้ไม่มีสิทธิต่อรองราคาสินค้า และเกษตรกรขาดมาตรฐานสินค้าที่ควรมี เช่น มาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ ที่สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าของเกษตรกรได้</p>	<p>เกษตรกรขาดการรวมกลุ่มกันจึงจำหน่ายผลผลิตให้กับพ่อค้าคนกลาง โดยพ่อค้าคนกลางเป็นผู้กำหนดราคาสินค้า ทำให้เกษตรกรไม่มีทางเลือกในการจำหน่ายสินค้าจึงโดนกดราคาจำหน่ายตามที่พ่อค้าคนกลางกำหนด ทำให้เกิดการขาดทุนในการทำการเกษตร และเป็นหนี้จากการกู้ยืมเงินมาลงทุนรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย</p>
แนวทาง/ App tech. ที่จะใช้ แก้ปัญหา	<p>สร้างความเชื่อมั่นให้เกษตรกร อบรมเสริมสร้างความรู้ด้านการเกษตรทั้งด้านมาตรฐานสินค้า การแปรรูป การลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งสร้างแรงบันดาลใจในการทำการเกษตรรูปแบบใหม่ นำ Smart Farmer หรือ Young Smart Farmer เป็นต้นแบบให้เกษตรกร ให้คนรุ่นใหม่หันมาทำการเกษตรเพิ่มมากขึ้น</p>	<p>ส่งเสริมการรวบรวมของกลุ่มของเกษตรกร โดยมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเป็นที่เลี้ยงในการแนะนำ ส่งเสริมเพื่อให้กลุ่มมีความเข้มแข็ง และให้สามารถบริหารจัดการเองได้ รวมทั้งมีมาตรฐานฯ ตามความต้องการของตลาด</p>	<p>เกษตรกรจะต้องมีมาตรฐานสินค้าเกษตรที่ตรงตามความต้องการของตลาด และมีการรวบรวมผลผลิตทางการเกษตรให้เกิดการต่อรองราคาผลผลิตทางการเกษตรได้ รวมทั้งมีการแปรรูปจำหน่ายสินค้าของกลุ่มเอง เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้า และกลุ่มเกษตรกรจะต้องทำการตลาดเอง ตามการออกบูท หรือโชว์ผลผลิต ตามงานต่างๆ</p>

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกข้าวพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ ซึ่งเป็นพันธุ์ที่ตรงกับความต้องการของตลาด แต่ก็มีเกษตรกรบางรายปลูกข้าวพันธุ์หลากหลาย ซึ่งเป็นการทดลองปลูก เป็นสายใหม่แปลกใหม่ ซึ่งยังไม่เป็นที่นิยม ในส่วนของผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ จะมีผลผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ ๕๔๐ กิโลกรัมต่อไร่ เกษตรกรได้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ ได้รับมาตรฐาน Organic Thailand และมีกลุ่มเกษตรกรบางกลุ่มได้รับมาตรฐาน GMP/HACCP, อื่น ๆ (EU USDA GI FLO;๒๔๒๖)	เกษตรกรส่วนใหญ่เมื่อเก็บเกี่ยวแล้วจะจำหน่ายขายข้าวสด และมีกลุ่มเกษตรกรที่มีการรับซื้อข้าวสด มีอุปกรณ์ในการลดความชื้น และมีการแปรรูปจัดจำหน่ายเอง เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้า ซึ่งมีมาตรฐานรับรอง	พื้นที่อำเภอคว้ง ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ จึงมีการสร้างแบรนด์ข้าวทุ่งกุลาร้องไห้ ข้าว GI ซึ่งเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า ซึ่งเมื่อผู้บริโภคได้รับสินค้าก็มีความเชื่อมั่น เนื่องจากมีมาตรฐานรองรับ ซึ่งสามารถตรวจสอบย้อนกลับไปยังแหล่งผลิตได้
	ปัญหา Pain point	มีเกษตรกรแค่บางส่วนที่ได้มาตรฐาน ซึ่งเป็นส่วนน้อย และยังมีเกษตรกรบางส่วนที่ยังไม่ได้รับมาตรฐานในการรับรองการผลิตข้าวอินทรีย์ เนื่องจากเกษตรกรมองว่าจะได้ผลผลิตน้อย และมีการทำเอกสารหลักฐานต่างๆ รวมทั้งหลักเกณฑ์เงื่อนไข ทำให้เกษตรกรที่สูงอายุจะยุ่งยากและขาดความเข้าใจ	เกษตรกรขาดการแปรรูปผลผลิตสินค้า ทำให้ได้ราคาที่ไม่คุ้มค่าคนกลางกำหนด เนื่องจากจะจำหน่ายสดเป็นหลัก ไม่สามารถกำหนดราคาได้ นอกจากนี้ขาดการรวมกลุ่มกันสร้างความเข้มแข็ง	พื้นที่อำเภอคว้ง ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ จึงมีการสร้างแบรนด์ข้าวทุ่งกุลาร้องไห้ ข้าว GI แต่เกษตรกรก็มีที่ได้มาตรฐานการผลิตส่วนน้อย จึงทำให้ผลผลิตข้าวขาวทุ่งกุลาร้องไห้ที่รับรองมาตรฐานจำหน่ายให้ผู้บริโภคได้น้อย
	แนวทาง/ App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ส่งเสริมเกษตรกรให้ได้มาตรฐานการผลิตให้ตรงกับความต้องการของตลาด เช่น Organic Thailand และส่งเสริมให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มกัน เพื่อจะช่วยเหลือกันในด้านเอกสารหลักฐาน และอาจจะเป็นการรับรองแบบกลุ่ม เพื่อให้มีการรับรองมาตรฐานเพิ่มมากขึ้น	ส่งเสริมเกษตรกรแปรรูปผลผลิต ส่งเสริมการรวมกลุ่ม สร้างเครือข่าย พร้อมทั้งส่งเสริมแหล่งเงินทุนเพื่อให้ได้เงินทุนนำมาทำโรงงานแปรรูป และสร้างมาตรฐานการแปรรูป	เมื่อมีการส่งเสริมมาตรฐานการผลิตข้าวแล้ว และมีการรวมกลุ่มกัน ก็จะสามารถสร้างความน่าเชื่อถือแก่ผู้บริโภค และมีเอกสารหลักฐานที่สามารถตรวจสอบกลับได้ และส่งเสริมการสร้างแบรนด์ให้กับสินค้า เพื่อให้เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของพื้นที่และสร้างความโดดเด่นให้กับสินค้าได้

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

ตารางที่ ๓๖ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ให้ได้มาตรฐาน Organic Thailand
๒. ชื่อแผนงาน	โครงการอยู่ภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดยโสธร ในการส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ครบวงจร
๓. แนวทางการพัฒนา	โครงการอยู่ภายใต้แนวทางการพัฒนาของจังหวัดยโสธร ตามวิสัยทัศน์ของจังหวัดยโสธรคือ "ยโสธรเมืองแห่งวิถีอีสาน เกษตรอินทรีย์ก้าวไกลสู่สากล" โดยมีเป้าหมายหลักในการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ครบวงจร รักษาและพัฒนาวัฒนธรรมอีสาน ควบคู่ไปกับการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนให้มีความสุขและเข้มแข็งภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและธรรมาภิบาล
๔. หลักการและเหตุผล	อำเภอค้อวัง มีพื้นที่การเกษตรที่เกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพปลูกข้าวเป็นหลัก ซึ่งมีพื้นที่ในการปลูกข้าวประมาณ ๘๑,๕๕๔ ไร่ แต่เกษตรกรยังขาดมาตรฐานในกระบวนการผลิตข้าวอินทรีย์ จึงได้เห็นความสำคัญในด้านการผลิตที่เน้นการเกษตรกรรมยั่งยืน และส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ ในการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวและรายได้ของชาวนา โดยการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ เพื่อบริหารจัดการข้าวตลอดห่วงโซ่อุปทานซึ่งการผลิตข้าวอินทรีย์เป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพื่อสร้างเพิ่มมูลค่าสินค้าข้าว รักษาสภาพแวดล้อม รวมทั้งตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่ใส่ใจในการรักษาสุขภาพ ซึ่งเป็นการสร้างสังคมที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ให้กับประเทศต่อไป
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตข้าวอินทรีย์ให้ได้มาตรฐานข้าวอินทรีย์ Organic Thailand
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตข้าวอินทรีย์พื้นที่ ๒๐,๐๐๐ ไร่ เกษตรกร ๒๐๐ ราย
๗. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรอำเภอค้อวัง จำนวน ๑,๕๕๐ ราย
๘. กิจกรรมหลัก	๑.อบรมเตรียมความพร้อมเกษตรกรในการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ให้ได้มาตรฐานข้าวอินทรีย์ Organic Thailand งบประมาณในการฝึกอบรมประมาณ ๔๐,๐๐๐ บาท จัดโดยสำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง ๒.อบรมส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ให้ได้มาตรฐานข้าวอินทรีย์ Organic Thailand โดยจัดอบรมแบ่งเป็นแต่ละตำบล ตำบลละ ๕๐ ราย อบรมจำนวน ๓ ครั้ง ตั้งแต่เดือน เมษายน - สิงหาคม งบประมาณในการฝึกอบรมประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ บาท จัดโดยสำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดยโสธร สำนักงานเกษตรอำเภอค้อวัง บูรณาการงบประมาณร่วมกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง

๑๐. ระยะเวลาในการ ดำเนินโครงการ	ดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๙ – เดือนธันวาคม ๒๕๖๙
๑๑. งบประมาณ	งบพัฒนาจังหวัด งบกลุ่มจังหวัด และงบประมาณจากท้องถิ่นในแต่ละตำบล
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑.เกษตรกรที่เข้าร่วมอบรมจำนวน ๒๐๐ คน เกษตรกรจะต้องผ่านการตรวจรับรองมาตรฐาน Organic Thailand ไม่ต่ำกว่า ๑๕๐ คน ๒.เกษตรกรนำความรู้ความเข้าใจไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนและขยายผลสู่เป็นแหล่งเรียนรู้ได้
๑๓. ผลลัพธ์จากการ ดำเนินโครงการ (Outcome)	๑.เกษตรกรร้อยละ ๘๐ สามารถผลิตและตรวจรับรองมาตรฐานการผลิตข้าวอินทรีย์ให้ได้ มาตรฐาน Organic Thailand ได้ ๒.เกษตรกรสามารถนำความรู้ความเข้าใจในการผลิตข้าวอินทรีย์ให้ได้มาตรฐานข้าวอินทรีย์ Organic Thailand ไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ๓.เกษตรกรเกิดการรวมกลุ่มในการดำเนินกิจกรรมและสามารถพึ่งพาตนเอง รวมทั้งได้ผลผลิตที่ดี มีมาตรฐานทำให้สามารถจำหน่ายผลผลิตได้ในราคาที่สูงขึ้น

หมายเหตุ : ถ้ามีมากกว่า ๑ โครงการ สามารถเพิ่มตารางได้

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๓๗ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ให้ได้มาตรฐาน Organic Thailand	๑.เกษตรกรจำนวน ๒๐๐ ราย (ตำบลละ ๕๐ ราย) ๒.งบประมาณ ๑๖๐,๐๐๐ บาท ๓.วัสดุอุปกรณ์ ๔.การบริการจัดการกลุ่ม	๑.อบรมเตรียมความพร้อมเกษตรกรในการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ให้ได้มาตรฐานข้าวอินทรีย์ Organic Thailand ๒.อบรมส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ให้ได้มาตรฐานข้าวอินทรีย์ Organic Thailand ตำบลละ ๕๐ ราย จำนวน ๓ ครั้ง	เกษตรกรจำนวน ๒๐๐ ราย มีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามหลักการผลิตข้าวอินทรีย์ให้ได้มาตรฐาน Organic Thailand เกิดการรวมกลุ่มการค้าดำเนินกิจกรรมตั้งแต่การอบรม การจัดทำเอกสารหลักฐานการตรวจประเมิน และเกษตรกรอยู่ในระยะปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวมาเป็นข้าวอินทรีย์	เกษตรกรจำนวน ๒๐๐ ราย ลดต้นทุนการผลิตข้าว มีทักษะการผลิตข้าวอินทรีย์ให้ได้มาตรฐาน Organic Thailand ผ่านการรับรองการผลิตข้าวอินทรีย์ตามมาตรฐาน Organic Thailand เกิดการรวมกลุ่มต่อยอดการค้าดำเนินกิจกรรม เช่น การรวบรวมผลผลิต การแปรรูป การตลาด เป็นต้น	เกษตรกรจำนวน ๒๐๐ ราย ลดต้นทุนการผลิตข้าว มีทักษะการผลิตข้าวอินทรีย์ให้ได้มาตรฐาน Organic Thailand ผ่านการรับรองการผลิตข้าวอินทรีย์ตามมาตรฐาน Organic Thailand สามารถเป็นต้นแบบการผลิตข้าวอินทรีย์ให้กับคนในชุมชนได้ รวมกลุ่มต่อยอดการผลิต แปรรูปจำหน่ายเอง สร้างเครือข่ายในพื้นที่ และสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน	งบจังหวัด งบกลุ่มจังหวัด งบจาก อปท แต่ละตำบล	ปี ๒๕๖๙ - ปี ๒๕๗๔

บรรณานุกรม

- สำนักงานเกษตรอำเภออ่าววัง, ๒๕๖๘
- ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๘
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภออ่าววัง, ๒๕๖๘
- สำนักงานปศุสัตว์อำเภออ่าววัง, ๒๕๖๘
- สำนักงานประมงอำเภออ่าววัง, ๒๕๖๘
- ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, ๒๕๖๘
- ที่ว่าการอำเภออ่าววัง จังหวัดยโสธร, ๒๕๖๙
- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดยโสธร, ๒๕๖๘
- สำนักทะเบียนอำเภออ่าววัง , ๒๕๖๙
- กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๘
- ระบบฐานข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก กรมชลประทาน, ๒๕๖๙
- ระบบบริหารจัดการข้อมูลแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๙
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ, พ.ศ. ๒๕๖๙
- ศูนย์อุตุวิทยามหาวิทยาลัยขอนแก่นตอนล่าง, ๒๕๖๘